

Archeologienota met Beperkte Samenstelling

Antwerpen, Slachthuissite Bouwveld 104
Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota met Beperkte Samenstelling Antwerpen, Slachthuisite Bouwveld 104.

Auteurs

Ben Terryn en Delphine Saelens

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2023-0122

Plaats en datum

Gent, 24 november 2022

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 2331
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

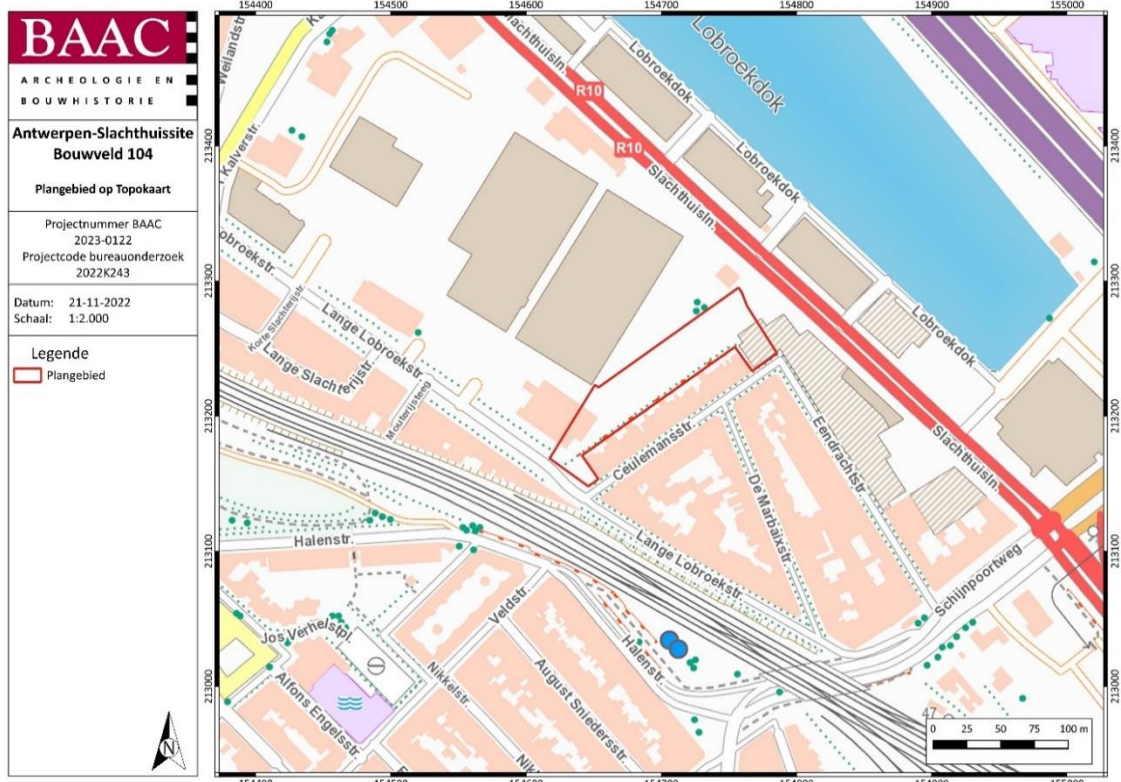

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens.....	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	3
1.3	Aanleiding	3
1.4	Archeologische voorkennis/voorgeschiedenis	4
1.5	Geplande werken	7
1.6	Besluit.....	9
1.6.1	Potentieel op kennisvermeerdering	9
1.6.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	9
2	Samenvatting.....	10
3	Lijsten.....	11
3.1	Plannenlijst.....	11
4	Bibliografie	12

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Antwerpen, Slachthuisite Bouwveld 104												
Ligging	Lange Lobroekstraat, Ceulemansstraat, Slachthuislaan, Antwerpen, provincie Antwerpen												
Kadaster	Gemeente Antwerpen, Afdeling 7, Sectie G, Percelen G333/E3 (deels), G333/F3 (deels), G333/W2 (deels), Gemeente Antwerpen, Afdeling 5, Sectie E, Percelen E349/K8 (deels), E384/P7 (deels), E384/D7 (openbaar domein)												
Coördinaten	<table> <tr> <td>Noordwest:</td> <td>x: 154488.65</td> <td>y: 213330.15</td> </tr> <tr> <td>Noordoost:</td> <td>x: 154925.73</td> <td>y: 213330.15</td> </tr> <tr> <td>Zuidwest:</td> <td>x: 154488.65</td> <td>y: 213057.56</td> </tr> <tr> <td>Zuidoost:</td> <td>x: 154925.73</td> <td>y: 213057.56</td> </tr> </table>	Noordwest:	x: 154488.65	y: 213330.15	Noordoost:	x: 154925.73	y: 213330.15	Zuidwest:	x: 154488.65	y: 213057.56	Zuidoost:	x: 154925.73	y: 213057.56
Noordwest:	x: 154488.65	y: 213330.15											
Noordoost:	x: 154925.73	y: 213330.15											
Zuidwest:	x: 154488.65	y: 213057.56											
Zuidoost:	x: 154925.73	y: 213057.56											
Oppervlakte plangebied	6.499m ²												
Oppervlakte geplande ingrepen	6.499m ²												
Kartering gewestplan	Woongebied (0100) Gebied voor gemeenschapsvoorzieningen (0200)												
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2023-0122												
Bureauonderzoek	Projectcode	2022K243											
	Erkende archeoloog	Ben Terry (Erkenningsnummer: 2015-00059)											
	Betrokken actoren	Ben Terry (archeoloog) Delphine Saelens (archeoloog)											
	Betrokken derden	Niet van toepassing											

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 21.11.2022)

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 21.11.2022)

¹ AGIV 2022b.

² AGIV 2022a.

1.2 Juridisch kader en onderzoektraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels **vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem**.

Echter kan het in enkele specifieke dossiers snel blijken dat de noodzaak voor een dergelijk verder vooronderzoek overbodig is. Indien namelijk bij de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevend aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader, kan worden aangetoond dat:

1. met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
2. de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
3. verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, kan de opmaak van een volwaardige archeologienota achterwege gelaten worden en overgegaan worden naar de opmaak van een **Archeologienota met Beperkte Samenstelling** waarbij de rapportering van het bureauonderzoek beperkt wordt (Code van Goede Praktijk 12.5.3.3).

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouw gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen waaronder de aanleg van wooneenheden met ondergrondse parkeergelegenheid en bijhorende infrastructuur (wegenis, riolering en groendomein) die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Antwerpen, Slachthuissite Bouwveld 104* bedraagt ca. 6.499m² m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van 6.499 m². Het valt buiten een

beschermde archeologische site en ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal. Het plangebied ligt grotendeels (99%) binnen een gebied waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie), maar echter niet volledig. In het uiterste zuiden ligt namelijk ca. 40m² buiten het aangeduide GGA gebied.³

Aangezien het plangebied in een woon- of recreatiegebied ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3.000 m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 1.000 m² bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.4 Archeologische voorkennis/voorgeschiedenis

Deze archeologienota kadert binnen een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen die volgt op een eerder vergunningstraject voor het verkavelen van de gronden gelegen binnen het huidige plangebied. In functie van het eerdere verkavelingsdossier werd reeds een archeologienota opgemaakt: *Vooronderzoek Antwerpen Antwerpen, Slachthuisite, Lange Lobroekstraat (ID16737)*.⁴ De in het PvM van deze archeologienota (ID16737) opgenomen maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek werden ondertussen uitgevoerd en gerapporteerd in een nota: *Vooronderzoek Antwerpen Antwerpen, Slachthuisite, Lange Lobroekstraat (ID17763)*.⁵

Binnen de nota werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (*projectcode 2020L137*). Dit booronderzoek werd in functie van de geplande ontwikkeling van de ruimere slachthuisite meteen over een groter plangebied uitgevoerd. In totaal werden 35 boringen geplaatst, waarvan er zes binnen het huidige plangebied vallen. De boringen toonden aan dat overall binnen de Slachthuisite ophogings- en verstoringspakketten aanwezig zijn tot een diepte 290-300cm onder het maaiveld. Deze ophogingspakketten reiken tot in het onderliggende tertiaire moedermateriaal en er werden bijgevolg geen archeologisch relevante niveaus aangetroffen. Op basis van deze waarnemingen en wetenschappelijke argumenten kon onderbouwd worden dat het gebied met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde meer heeft. Op basis van het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek dat gerapporteerd werd in de nota ID17763 werd de slachthuisite vervolgens dan ook opgenomen op de GGA (GGA gebied 6912).⁶

Het huidige plangebied komt grotendeels overeen met het plangebied uit archeologienota ID16737 en nota ID17763 (zie Plan 3). Enkel in het westen en noorden is het huidige plangebied ca. 8,00m breder ten behoeve van wegenis en rioleringen. Het plangebied valt bijgevolg voor 99% binnen het afgebakende GGA gebied (ID6912). Enkel in het uiterste zuiden valt ongeveer 40m² buiten het afgebakende GGA-gebied (zie Plan 4). De oorzaak hiervan ligt vermoedelijk in het feit dat dit deel van het plangebied openbaar domein is en dat de afbakening van het GGA-gebied de contouren van de kadastrale percelen binnen de slachthuisite volgt.

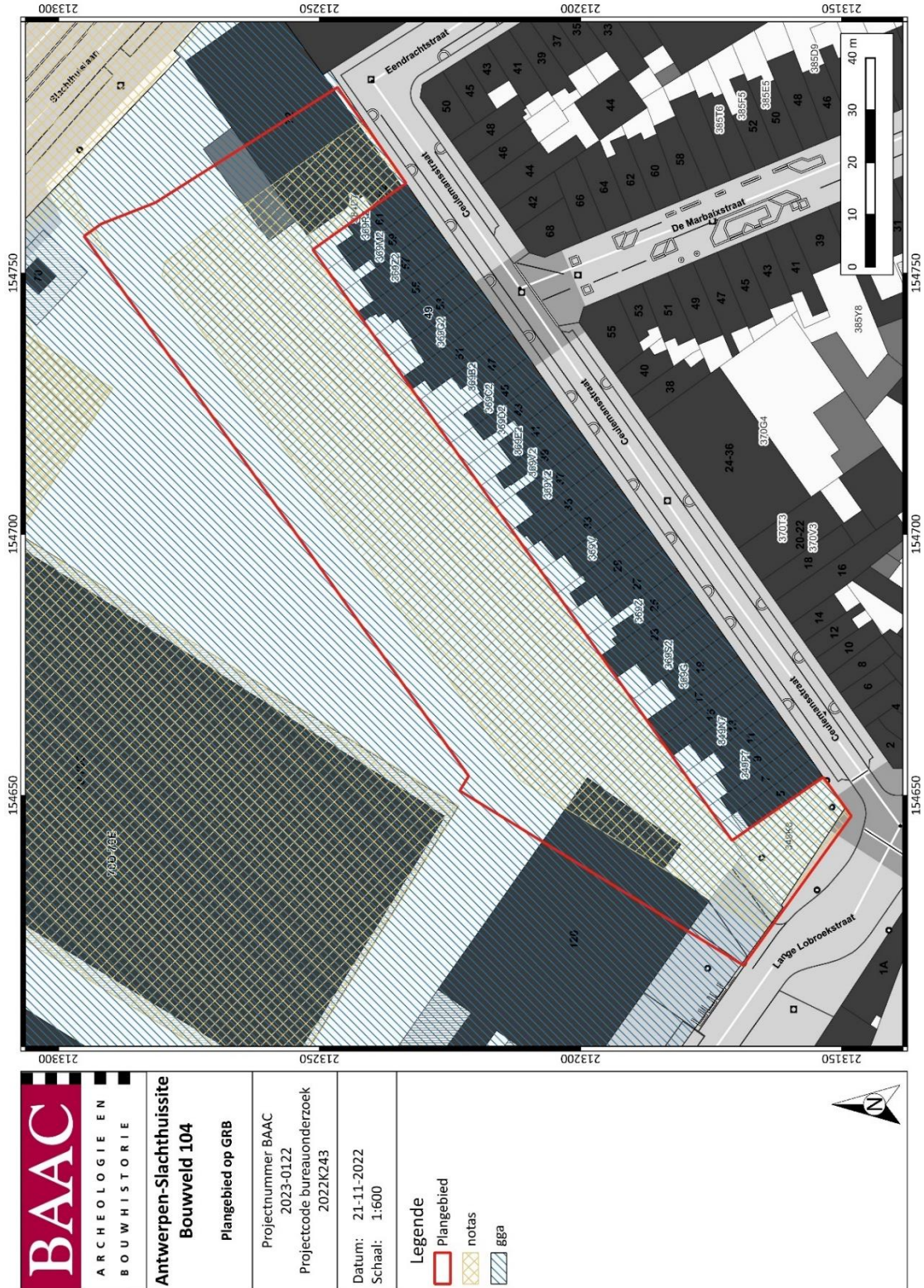
Hoewel een uiterst klein deel van het huidige plangebied niet binnen het GGA-gebied ligt, kan wel met zekerheid worden aangetoond dat in dat deel de bodemkundige situatie gelijk is aan die binnen GGA-gebied met ID6912.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021a.

⁴ SAELENS 2020.

⁵ SAELENS & DESMET 2021.

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021b.

Plan 3: Plangebied op kadastrakaart (GRB)⁷ met aanduiding van het GGA-gebied (blauw gearceerd) en het plangebied van de Archeologienota ID16737 en Nota ID17763 (bruin gearceerd) (digitaal; 1:250; 21.11.2022)

⁷ AGIV 2022a; AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021b.

Plan 4: Plangebied op kadastrakaart (GRB)⁸ ingezoomd op het zuidelijke deel van het plangebied waar een kleine zone buiten het GGA-gebied (blauw gearceerd) ligt (digitaal; 1:250; 21.11.2022)

⁸ AGIV 2022a; AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021b.

1.5 Geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen waaronder de aanleg van wooneenheden met ondergrondse parkeergelegenheid en bijhorende infrastructuur (wegennis, riolering en groendomein) (zie Plan 5). Deze geplande werken werden reeds uitvoerig beschreven in de archeologienota die werd opgemaakt in functie van de verkavelingsvergunning (ID16737).⁹

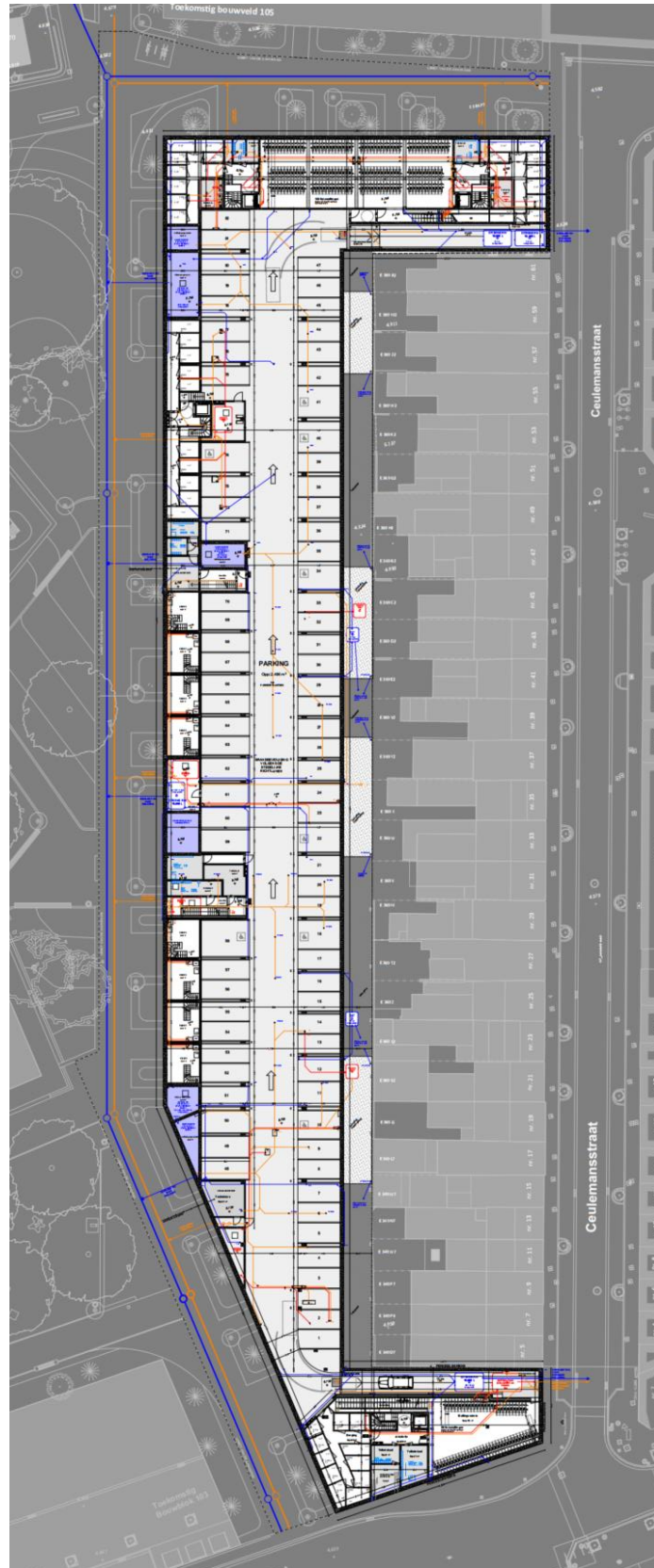
Echter ligt 99% van het plangebied binnen een GGA-gebied (ID6912)¹⁰ en kan worden geconcludeerd dat dat er met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is. Voor het overige kleine deel kan op basis van eerder uitgevoerd landschappelijk bodemonderzoek (nota, ID17763)¹¹ worden aangetoond dat in dat deel de bodemopbouw gelijk is aan die binnen het GGA-gebied. Algemeen kan dus gesteld worden dat de geplande werken geen impact zullen hebben op archeologisch erfgoed.

---

⁹ SAELENS 2020.

¹⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021b.

¹¹ SAELENS & DESMET 2021.

Plan 5: Bouwplan van de kelderverdieping van de geplande nieuwbouw en rioleringen.¹²

¹² Plan aangeleverd door initiatiefnemer.

1.6 Besluit

1.6.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Hoewel een uiterst klein deel van het huidige plangebied niet binnen het GGA-gebied met ID6912 gelegen is, kan met zekerheid worden aangetoond dat in dat kleine deel de bodemkundige situatie gelijk is aan die binnen GGA-gebied met ID6912. Binnen dat GGA-gebied werd op basis van eerder landschappelijke bodemonderzoek (Nota, ID17763) aangetoond dat er met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is. Bijgevolg kan worden geconcludeerd dat verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

1.6.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek¹³ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

---

¹³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3.

2 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouw gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen waaronder de aanleg van wooneenheden met ondergrondse parkeergelegenheid en bijhorende infrastructuur (wegenis, riolering en groendomein) die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

Hoewel een uiterst klein deel van het plangebied niet binnen het GGA-gebied met ID6912 gelegen is, kan met zekerheid worden aangetoond dat in dat kleine deel de bodemkundige situatie gelijk is aan die binnen GGA-gebied met ID6912. Binnen dat GGA-gebied werd op basis van eerder landschappelijke bodemonderzoek (Nota, ID17763) aangetoond dat er met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is. Bijgevolg kan worden geconcludeerd dat verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

3 Lijsten

3.1 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 21.11.2022)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 21.11.2022)	2
Plan 3: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met aanduiding van het GGA-gebied (blauw gearceerd) en het plangebied van de Archeologienota ID16737 en Nota ID17763 (bruin gearceerd) (digitaal; 1:250; 21.11.2022)..	5
Plan 4: Plangebied op kadasterkaart (GRB) ingezoomd op het zuidelijke deel van het plangebied waar een kleine zone buiten het GGA-gebied (blauw gearceerd) ligt (digitaal; 1:250; 21.11.2022)	6
Plan 5: Bouwplan van de kelderverdieping van de geplande nieuwbouw en rioleringen.	8

4 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021a. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at:

https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021b. Geoportaal GGA. Available at:

<https://geo.onroerendergoed.be>.

AGIV, 2022a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB). Available at: <https://www.geopunt.be/>.

AGIV, 2022b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

SAELENS, D., 2020. *Vooronderzoek Antwerpen Antwerpen, Slachthuisite, Lange Lobroekstraat; BAAC Vlaanderen rapport Nr. 1623*, Gent.

SAELENS, D. & DESMET, C., 2021. *Nota Antwerpen Slachthuisite Lange Lobroekstraat, BAAC Vlaanderen Rapport Nr. 1708*, Gent.